

PRÁVNÍ NÁZOR

Zadání:

Odpovědět na následující dotaz: Při uzavírání kolektivní smlouvy byl ze strany odborových organizací vznesen požadavek, aby byla Kolektivní smlouva a Fond kulturních a sociálních potřeb odděleny a podepsány zvlášť. Strana zaměstnavatele však tento požadavek neakceptovala a podmiňuje možnost čerpání FKSP podpisem kolektivní smlouvy. Je takový postup zaměstnavatele legitimní?

Zadavatel:

Lékařský odborový klub – Svaz českých lékařů,
IČ: 63830001, Praha 9, Drahobejlova 52, PSČ: 190 00

Zpracovatel:

JUDr. Robert Kučera, Praha 7, Skalecká 3/350, PSČ 170 00
Dokumenty a podklady předané zadavatelem:
· dotaz zaslaný e-mailem ze dne 7.3.2005

Související právní předpisy:

- zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce
- zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání
- vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb

Rozbor situace:

Postup pro uzavírání kolektivní smlouvy je upraven zákonem č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, konkrétně v ustanovení § 8. Kromě jiného jsou smluvní strany (tedy zaměstnavatel a příslušný odborový orgán) povinny vzájemně spolu jednat a poskytovat si další požadovanou součinnost, pokud nebude v rozporu s jejich oprávněnými zájmy. Na konkrétním znění kolektivní smlouvy jsou strany povinny se dohodnout.

Úprava Fondu kulturních a sociálních potřeb je stanovena vyhláškou č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, která se zabývá výší tvorby fondu kulturních a sociálních potřeb (dále jen „Fond“), dalšími relevantními příjmy Fondu a hospodařením s Fondem. Právní úprava o přidělu a čerpání z Fondu je stanovena v zákoně č. 65/1965 Sb., zákoníku práce (dále jen „ZPr“), a to konkrétně v ustanovení § 19, který stanoví, že příslušný odborový orgán spolurozhoduje se zaměstnavatelem o stanovení přidělu do Fondu a o jeho čerpání.

Závěr:

Uzavírání kolektivní smlouvy a tvorba, správa a čerpání Fondu jsou dva rozdílné samostatné procesy, přičemž splnění jednoho nelze navzájem podmiňovat splněním druhého. V tomto konkrétním případě není možné vázat přiděly a čerpání z Fondu na podpis kolektivní smlouvy.

Přímo z ustanovení § 19 ZPr vyplývá, že při rozhodování o přidělu do Fondu a o jeho čerpání je zakotvena nejsilnější forma spolupráce zaměstnavatele a odborového orgánu, a to spolurozhodování, přičemž při spolurozhodování může zaměstnavatel provést určité opatření jen se souhlasem příslušného odborového orgánu. Uzavření či neuzavření kolektivní smlouvy s tím právně nikterak nesouvisí.

Z dotazu přesně nevyplývá, co má tazatelka namysli podepsáním Fondu. Patrně tím míní podepsání pravidel pro hospodaření s Fondem. Hospodaření s Fondem upravuje ustanovení § 3 vyhlášky 114/2002 Sb., který stanoví, že zaměstnavatel sestavuje rozpočet Fondu a stanoví způsob jeho čerpání. Při používání Fondu se postupuje v souladu se schváleným rozpočtem a lze z něj čerpat pouze výdaje podle § 4 až 14 této vyhlášky. Pro spolurozhodování odborové organizace platí zvláštní právní předpis, kterým je právě § 19 ZPr.

To tedy znamená, že podepsání kolektivní smlouvy a pravidel pro hospodaření s Fondem nelze

právně nikterak vzájemně podmiňovat.

V Praze dne 9.3.2005

JUDr. Robert Kučera
advokát